

Tenim, però, base suficient per admetre que seria un nom d'acció *muntabb*: encara que no el trobo en cap diccionari,¹ és el deriv. normal de l'arrel *nabb* (en VIII forma; aquesta arrel significa 'rajar (un líquid)' (també formar nusos o retorçar-se, una plan-ta), consta, en efecte, que se n'han format derivats designant 'conductes, canals, llits (d'un curs d'aigua)'; especialment el mot *'unbûb*, que consta amb les accepcions «tuyau (de fontaine etc)», «siphon, tuyau recourbé» «canule», 'broc per tapar un recipient' (Abenjobair, Boqtor, Dombay, *RMa.*), «embudo» (*PALc*): Dozy *Suppl.* II, 632.

Tenim, doncs, base suficient per admetre que ve de *muntabb* 'acció de formar canal, acanalar-se les aigües cap a un lloc' > 'desembocar-hi'. I les dades¹⁵ que hem trobat semblen suficients per confirmar-ho en aquesta forma (ben semblant a la que suposà Ribera).

Conclusió: *muntabb ân-nâbr* 'desembocadura del riu (en el riu d'Albaida)'.²⁰

¹ Per desgracia el gran diccionari de Lane va quedar quasi tot inèdit des d'abans de la *N*. I val a dir que 'confluència' (de rius etc) es diu en àrab amb mots ben diferents: *mağma* (*PALc*), o *mutalâqqâ*. No crec que pugui ser de l'arrel *nawab* 'reemplaçar', en *F. VIII* 'acudir (a un lloc)', d'on el participi *muntâb*, conegut només en el sentit de '(mendicant) insistent' (*RMa.*, Dozy II, 733); encara menys de la rara arrel *nîb* (d'on *minîab* 'filtre' Belot), silenciada enterament per Dozy. De tota manera la³⁰ formació del mot *muntabb* que admetem és irreprotxable en gramàtica àrabiga, i l'arrel *nabb* és apropiada i molt documentada i productiva.

Montbarbat, V. s.v. *Barba* *Montbardó*, V. s.v. *Bardina* *Montbau*, V. *Mombau* s.v. *Gombau*

MONTBLANC

MONTBLANC, vila i municipi de la Conca de Barberà, a la confluència del Francolí i el riu Anguera.

Pron. Mod.: *mumblân*, oït allí per Casacuberta (c. 1920) etc.

Gentilis: *mumblânkins* o *-kêns* (Casac.)⁴⁵

Doc. Ant.: Havia portat, arran de la Reconquesta, els noms de *Enduas Aguas* i *Villasalba*, amb què consta en la carta de població (Font Rius, §98, 152.3).

1180: *Montblanc* (*Cart. Poblet*, 99); 1194: *Monte albo* (Mas, XII, 203); 1202: *Monte albo* (Pere el Ca-⁵⁰ tòlic expedeix la donació als Hospitalers per fundar l'orde a St. Jordi d'Alfama, Font Rius, *C.d.p.* § 216); 1259: *Munt blanc* (Carreras Candi, *Misc. Hist.Cat.* II, 494); 1359: *Muntblanc* (*CoDoACA* XII, 42). I molta més informació en Font Rius, *C.d.p.* 55 pp. XVIII i 680 ss.

HOMÒNIMS i PARÒNIMS:

Montblanquet, poble del municipi de Vallbona de les Monges (Urgell), al sud del terme, antigament seria Montblanc, distingit després del M. més important, pel diminutiu.

Pron. Mod.: *momblânkê*, oït a Sant Martí de Maldà; *mumblânkê*, oït a Belltall Casac. (1920).

Doc. Ant. 1166: «castrum de Montealbo» c.d.p. atorgada per Ramon de Cervera de l'alou situat en el ~ Font Rius, *C.d.p.* §130 (en el el dors, en lletra del S. XIV: «castri de *Montblanquet*»; 1199: *Muntblanchet* (*Cart. Poblet*, 90); 1201: *Monteblanqueto* (*Cart. Poblet*, 129). Més en Font Rius pp. 744-8.

Montblanc, partida del terme de Maria (Mallorca) (ja figura en el mapa del Card. Despuig; Mapa Mas-caró 20D5; XLI, 32.2).

Amb *-e* i *-o* mossàrabs:

Cormo (de) Monteblanco, cim d'un puig en el terme de Castelló de la Plana (XXIX, 23.22).

El Monte Blanco, turó en el terme d'Onda (Plana Alta de Cast.) (XXIX, 150.20).

ETIM.

Montblanc és una grafia aglutinada de *Mont blanc*, 'muntanya blanca', (o turó de color blanquinós) (*DECat.* I, 823a47-b8). J.F.C.

MONTBOLÓ

Poble del Vallespir, en els pendents dels Aspres, 4 k. NNE. d'Arles.

PRON. LOCAL: recordo *mumbulí*, de l'enq. que hi vaig fer el 1959 (XXIV, 116-121).

MENCIONS ANT.: 942 o 944 (sembla ser un mateix doc.): «in Valle Asperi infra terminio (de Kastro Kamela --- loco ubi vocant Ulmos --- et in) *Monte Bodone* --- et infra terme. de *Buçago* ---» (docs. del Cart. d'Elna, p.p. la col.le. Moreau VI 171v i VII 41): poso entre parèntesis la part que falta en la 2a. còpia, atribuïda a l'a. 944; 967: *Monte Baudone*, cit. junt amb Palaldà (Moreau, X, 103); 1033: «parr. *Sti. Andree Montis Baudoni*», del Monestir d'Arles (*BABL* I, 344, i Monsalv. XXIII, 20); 1146: *Montis Baudoni* (*InvLC*); 1158: *Sti. Andree de Monte Baudone* (Monsalv. XXIII, 20); 1203: «villa de *Mont Bolone*» (Alart, *InvLC*); 1219: *Monte Baulono* (*InvLC*); 1276: «P. Sa Ruyra de *Monte Baulone*» (*InvLC*).

Desclot, narrant fets de 1276: «N'Arnau de Cursaví, e En Guillem de Canet e --- garrejaven ab En Guillem de Castelnou e --- puys anaren assetjar un casteyl qui à nom *Montbauló*, qui és d'En G. de Casteylnou --- En G. de Casteylnou ne féu mostra al infant En Pere que --- tenien assetjat lo casteyl de *Montbauló*; --- quant l'infant --- hac entès que per eyl no se'n vulien levar --- anà-se'n jaer a Seret --- e d'aquí tro a *Muntbauló* avia una legua» (ed. *N.Cl.*,